

NEMZETKÖZI KÖNYVSZÁM – A KÖNYVTÁRBAN IS KÖNYVSZÁM?

Remények és aggodalmak az ISBN könyvtári alkalmazása körül

CSÚRY István

A komputerezált információk folyamatok beható ismerete nélkül is mindenki számára nyilvánvaló egy olyan egyetemes hívószám jelentősége, amelynek alapján a leggazdaságosabban megrendelhetők egy adott dokumentumra vonatkozó számítógépes operációk, s automatizáltan leihívhatók, visszakereshetők akár az eredeti dokumentumok, akár a rájuk vonatkozó rekordok. Nem akarok itt agitálni „a könyvtárakon line forradalma” ügyében, sem elmerülni a megvalósítás szervezési, műszaki részletei közt. Tenni szeretnék érte. Erre alkalmat ad, hogy a Debreceni Egyetemi Könyvtár (DEK) 1978. január 1. óta a monografikus kiadványok, közelebbről a kurrens magyar kötelese példánygyarapodás helyrajzi jelzeteként alkalmazza az ISBN-t. Közvetlen haszna máris az intézkedésnek, hogy a szerzeményező osztály többletmunkaerő beállítása nélkül fogadni tudja a magyar kiadványokat, amelyek a kötelese példány szolgáltatás 1977 évi megszigorított szabályozása óta kettőzött tömegben áramlanak be, távlati, hogy az 1978 utáni nemzeti bibliográfia hagyományos kumulációi és gépi adatbázisai a nemzeti gyűjtemény katalógusaiként fognak funkcionálni.

A NEUBAUER–SELBMANN szerzőpár nemzetközi szinten ismerteti az ISBN könyvtári fogadtatását. Erre, mint írják, bizonyos habozás jellemző. (UNESCO Bull.Lib. 28.vol. 2.no. 1974. 125–130.p.) Dán felfogás szerint pl. a könyvszámnak csak kiadói jelentősége van. „Legtöbb konvencionális könyvtár még a katalóguscédulákon sem tünteti fel”. Egyes helyeken, mint ellenőrző jelet, a rendelőlapon „addicionális elemként” használják fel. Hollandiában csak a nagykönyvtárak gondolnak alkalmazására. Kanadában a Library Association foglalkozik ezzel a lehetőséggel. De sorakoznak már a recepció pozitív eredményei is. Finnországban a könyvszámot ráírják a címfelvételekre. Svédországban a központilag szolgáltatott cédulákat ellátják ISBN-nel, s ez a LIBRIS automatizált könyvtári adatrendszerben kereső elemként szolgál. Ausztriában központilag szolgáltatott cédulák rendelkezésszövege, ellátják vele a géppel olvasható rekordokat, továbbá használják a könyvrendelésnél. A bochumi Egyetemi Könyvtár megveszi a British National Bibliography mágneses szalagjait, s az ISBN segítségével ezekkel íratja ki rendeléseit, katalóguscéduláit stb. A Deutsche Bibliothek Frankfurt a.M. feltünteti rekordjain s a regensburgi és a bielefeldi Egyetemi Könyvtár is foglalkozik alkalmazásával. A Library of Congress fontolgatja, hogy az LC számot a nyomtatott katalógusokon az ISBN-nel cseréli fel. Az Egyesült Királyságban a központi katalógusokat központi ISBN regiszterek helyette-

sitik. A bejelentett ISBN-ek alapján rövid időközönként mikrofilmlap formában minden résztvevőhöz eljuttatják az ISBN regisztert, amelynek alapján az igénylő maga irányítja kölcsönzési kéréseit a megfelelő helyre. Később e lehetőséget on line rendszerben biztosítják. Mint a szemleírók joggal hangsúlyozzák, „talán ez az ISBN leghaladottabb alkalmazásmódja”. Rámutatnak azonban a nemzetközi könyvszám könyvtári alkalmazásának még ki nem aknázott lehetőségeire. Kutatva, a nagy előnyökhöz, távlatokhoz képest, a lassú elterjedés okát, arra hivatkoznak, hogy az olvasót általában nem meghatározott kiadások érdeklik, hanem művek – az ISBN-t pedig egyedi kiadásokra, úgyszólván „a könyv testére” vonatkoztatják. Húsbavágó észrevétel az ISBD „expertjei” számára és elmemozdító az ISBN továbbfejlesztése szempontjából.

Az ISBN legkézenfekvőbb alkalmazási lehetőségére, helyrajzi jelzetül való felhasználására a szerzők nem utalnak, s ilyen megoldásról másutt sem olvastam. A szükségletet magát azonban (hogy ti. az ISBN alapján minél közvetlenebbül el lehessen jutni a dokumentumhoz, vagy a róla szóló rekordhoz) érzékelik és meg is fogalmazzák. Ugy vélik azonban, hogy „az ISBN-t nem lehet közvetlenül felhasználni hívószámként, egy adott cím megkereséséhez, mert nem létezik egy ISBN sorrendű regiszter.” Javaslatuk szerint érdemes lenne a betűrendes leíró katalógus mellett egy konkordancia katalógust készíteni az ISBN és a szakjelzetek között. „Ez esetben könnyű lenne megtalálni a keresett művet az ISBN segítségével, és a könyvtárközi és a helyi kölcsönzést is az ISBN szerint lehetne nyilvántartani. A helyi jelzet és az ISBN összehozása azonban – s ezt én vetem ellen – meglehetősen munkatöbblet, még ha a kumulálást, elrendezést, kiírást a gépre bízuk is. Hosszú távon pedig még nagyobb munkatöbblettel jár a közönség és a szolgálat számára, hogy minden keresésbe beépül az áttétel mozzanata.

Nos, a Debreceni Egyetemi Könyvtár az asztallapra koccantotta Kolumbusz tojását, s az 1978-as kiadási évvel megjelenő magyar monografikus kiadványok kötelese példányait helyi sorszámmal már nem látja el. Ehelyett a könyvekben szereplő ISBN-t tekinti helyrajzi számnak, s a továbbiakban ennek alapján történik mind a raktári elrendezésük, mind a használat számára történő igénylésük. Amikor e lépésről beszámolok, egyaránt törekszem az ISBN alkalmazásának propagálására, és azoknak a nehézségeknek a megvilágítására, amelyek miatt nem tartom problémamentesnek a példa követését, tehát azt, hogy egy könyvtár az összes tényezők gondos mérlegelése nélkül kísérletet tegyen az ISBN-nek helyi jelzetkénti alkalmazására. A vonatkozó döntést előkészítő viták és munkálatok során Molnár Ferenc, a DEK tudományos munkatársa arra vállalkozott, hogy az adott szempontból rendszeres elemzés alá vesse az ISBN fogyatékoságait, s megvilágítsa azokat a nehézségeket és lehetséges hibákat, amelyek helyrajzi jelzetkénti alkalmazása esetén a könyvtári munkafolyamatokban előállnak. Munkája egy 45 oldal terjedelmű tanulmányt eredményezett. Hogy ily sok aggály ellenére a korszerűsítés fenti módját kellett választani, legfőképp az intézmény nemzeti könyvtár jellege miatt történt, jórészt a magyar nyomdatermékek kötelese példányaiból fejlődő gyűjtemény sajátosságainak figyelembevételével. Hogy melyek ezek a sajátosságok, kiviláglik a megoldás főbb előnyei- nek és hátrányainak alábbi összevetéséből és indoklásából.

A központi katalóguscédulaellátás igénybevétele keretében az „egyszeri feldolgozás” elvének kiterjesztése a helyi jelzet adására.

Felkészülés a könyvtári-információs on line interaktív számítógépes rendszerben történő végzésre. (Fel kell ui. tételezni, hogy az ISBN alapján a központi memóriában tárolt minden bibliográfiai adat kereshető lesz. Amely könyvtárban a dokumentumok sorszama megegyezik az ISBN-nel, minden emberi vagy gépi transzmisszió nélkül a legkülönbözőbb adatkeresési és feldolgozási célból hasznosítani tudja a gépi adatbázist, pl. gyarapodás bejelentése a Központi Katalógus számára, könyvtárközi kölcsönzési kérés, bibliográfiai vagy katalógusbeli címadatok lehívása, leőhely megállapítása szelekcios döntések előtt, kölcsönzői sürgőlések, forgalmi statisztika stb.)

A többmillió gyűjtemény raktári állományának tartalmi, használati, valamint üzemgazdasági szempontokhoz alkalmazkodó tagolása, pontosabban a részgyűjteményképzés automatikus és következetes megoldása. (az eddigi rendszerben egyedi szelekcioval, tartalmi értékeléssel kellett eldönteni, hogy egy dokumentum melyik részgyűjteménybe – pl. a ritkán használt kiadványok csoportjába, egyszerűsített feldolgozású anyagok részlegébe, vagy a termelést érdeklő információs gyűjteménybe illesztendő. Ez egyrészt kvalifikált szellemi munkakapacitást kötött le, másrészt súlyos következetlenségekhez vezetett.)

A könyvtárhasználat és a könyvtári operációk katalógushasználattól való függetlenségének előmozdítása.

A könyvfeldolgozás folyamatán belül a mechanikus mozzanatok csökkentése, egyáltalán munkaidő megtakarítása.

Előnyök

1. A helyrajzi számozás a gyarapodás több mint 2/3-át kitevő új magyar könyvek esetében elmarad. Ez igen fontos, mert az 1978. január 1-én induló második kötelepéldánysor számozására nincs a Könyvtárnak kapacitása. (Megtakarítás kb. 50 munkanap.)

2. Az új kötelepéldánysorról kb. évi 6 000 ideiglenes címfelvételt kellene készíteni, hogy az anyag a központilag szolgáltatott cédulák kb. kéthavi késéssel történő beérkeztéig használható legyen. Ez a kb. 100 munkanapot kitevő, kapacitással le nem fedezett feladat nagyrészt kiküszöbölhető az „Új Könyvek” c. bibliográfia címeinek előzetes katalóguskénti felhasználásával.

3. Az új gyarapodás 2/3-ának (később a gyűjtemény növekvő hányadának) viszonylatában kiküszöbölhető a katalógushasználat. Ennek előnyei:

- Partnerkönyvtáraink a jelzett viszonylatban mellőzhetik az átkölcsönzésre kért művek címeinek leírását, ugyanakkor ezek a kérések egyértelműbbekké válnak.
- Az ISBN helyszámú művek könyvtárközi kölcsönzésénél a hasonlítás munkamozzanata mellőzhető.

- A könyvtárhasználatban iskolázott olvasók az új könyvek ISBN számát feljegyzik, s a kivántakat ennek alapján (katalógushasználat és a cím leírása nélkül) kérhetik.
4. Kiküszöbölődik az elszámolás lehetősége.
 5. Nem kell a címlapot számozással elcsúfítani.
 6. Az ISBN ismeretének és gyakorlati felhasználásának elterjedéséből, majd általánossá válásából adódó további előnyök:
 - A beszerzési rendelőlaptól a könyvtárközi kölcsönzést kérő telexig a könyvtári ügyvitel csaknem minden mozzanatában az ISBN feljegyzésével helyettesíthető a teljes címleírás. Idővel ez általánossá válik.
 - A teljes címleírásnak az ISBN-nel való helyettesítése (pl. kéréslapokon) az olvasó számára is sok időt takarít meg. Később ez is megszokottá, elfogadottá válik.
 7. Előmozdítja a gyűjteményszerkezet gazdaságos és következetes alakítását, tagolását.
 - Lehetővé válik a nemzeti anyag utólagos ellenőrzése az ISBN számsor foghíjai alapján, s a hiányok esetleges pótlása. (Legalábbis a folyamatosan számozó kiadók esetében.)
 - Automatikusan kialakulnak a raktárban a magyar könyvkiadók kiadványainak tömbjei – s e tömbök címjegyzékei a helyrajzi katalógus formájában.
 - A kiadói számkörön belül időrendben következő ISBN sor elősegíti az avuló dokumentumok selejtezését.
 - A monografikus raktári anyag kiadók szerinti csoportosítása többnyire egyúttal nagyobb témakörök, műfajok vagy tudománycsoportok szerinti csoportképződést eredményez, ami előmozdítja a legkeresettebb modern anyag tervezett szisztematikus rendjének kialakítását, sőt az adott szinten is lehetővé teszi a helyszíni kutatás bizonyos típusait.
 - Lehetővé válik a raktári szerkezet a raktári szerkezet kiadói tömbök szerinti alakítása. Pl. a Közgazdasági és Jogi Kiadó anyaga csaknem egészében áttehető a leendő jogi könyvtárba, a Műszaki Könyvkiadó termése a tervezett műszaki részlegbe és így tovább. Egyes ritkán használt tömbök kihelyezhetők letéti raktárba.
 8. Bizonyos katalógusféleségek, bibliográfiák készítéséhez, elhasználódott cédulák pótlásához az OSZK számítógépes adatbázisából cédulák igényelhetők az ISBN alapján, ill. a tárolt könyvek és a számítógépről kiírt cédulák, címek kapcsolata automatikusan létrejön. Pl. tematikus visszakeresés eredményét a számítógép kiadhatja ISBN lista formájában, amelynek alapján a könyvek közvetlenül kikereshetők.
 9. Az olvasószolgálati ügyvitel és a forgalmi statisztika komputerizálásának fontos feltétele, hogy a kölcsönzési tételek ISBN szerint legyenek rögzítve. (Pl. sűrgetőlapokra ISBN alapján írhatók ki a könyvcímek.) Ugyancsak az ISBN listák alapján forgalmi statisztika készíthető a komputerbe táplált címfelvételek (recordok) valamennyi adateleme dimenziójában.

Hátrányok

1. Az ISBN elhelyezése a könyvekben nem egységes: néha a címlap verzóján, néha a könyv végén található, nem egyszer nonpareille szedéssel nyomva. Ez mind az olvasói, mind a könyvtárosi műveleteket lassítja a mindig egyazon helyen található, jól olvasható helyszámokhoz képest. Fel kell azonban tételezni, hogy amint az ISBN gyakorlati hasznosságát a könyvkiadás és a könyvkereskedelem felismeri és azt rendező, kereső, nyilvántartó és egyéb ügyviteli tevékenységének rendszerébe beépíti, a könnyű megtalálást és kiolvasást hatékony kiadói előírások fogják biztosítani.

2. A régi könyvek, továbbá egyes országok új kiadványai ISBN-nel nem rendelkeznek. Ezek vonatkozásában a helyszámozás eddigi rendszere fenntartandó, az így előálló kétféleség bonyolultabbá teszi az állománybavétel és a raktárkezelés munkáját, főleg pedig az olvasó tájékozódását.

3. A kettős számozási rendszer, továbbá az a körülmény, hogy az ISBN mint raktári sorrendet rögzítő jelzet csak korlátozott mértékben teszi lehetővé a nagyság szerinti tárolást, a raktári férőhely kihasználása szempontjából kevésbé gazdaságos. (Helykihagyások, tolatások szüksége!)

4. Az ISBN alkalmazása terén kisebb következetlenségek tapasztalhatók, továbbá zavarja a gépies és egyértelmű jelzethasználatot, hogy egyazon kiadvány variánsai két vagy több ISBN-t kapnak, vagy hogy a többkötetes művön külön szám van a teljes kiadásra és külön szám az egyes kötetekre vonatkozólag. A következetesség megkívánja, hogy ilyenféle eltérésekre a számozási gyakorlatban gondosan odafigyeljünk.

5. A hagyományos helyszámozásban a Könyvtár hétjegyű jelzeteket alkalmaz. Tízjegyű jelzetek írása munkatöbbletet eredményez a sarokszámozásnál. E problémát ugyan az ISBN első három és utolsó egy jegyének a gerincszámból való lehagyásával kiküszöböljük, de ezáltal további gondot okozunk a raktárkezelőnek.

6. A folyó gyarapodás keretében a művek nem érkeznek az ISBN megszakítatlan sorrendjében. A számsor kötelempéldányok esetén az egyes kiadói számkörökön belül idővel kiegészül. E jelenséget a részcímes sorozatok hagyományos raktári kezelésének analógiájára kell értékelnünk. A sorszám folyamatossága segíti, növekvő foghíjassága nehezíti a rendezést és a megtalálást. De a rend és a kezelhetőség az utóbbi esetben is biztosított.

7. A használat sűrűségéhez alkalmazkodó lépcsőzetes raktározási szerkezet eddigi építésmódja nem vihető tovább következetesen. Így a ritkán használt kiadványok 1 000 000-tól 1 199 999-ig terjedő gyűjteményében a továbbiakban csak külföldi és 1978 előtt megjelent hazai kiadványok sorolhatók. Ugyanez áll a G jelzetű jegyzetgyűjteményre és a Z jelű zeneművekre, amennyiben az ISBN-es kiadványok a továbbiakban ide nem számozhatók.

8. A katalóguscédula különböző pontjain elhelyezkedő és eltérő szerkezetű jelzetek felismerése, helyes kiírása az olvasónak nehézségeket okoz, hibák forrása lehet. (Hagyományos raktári jelzet a bal felső sarokban, ISBN jelenleg a jobb felső sarokban, később a címléírás alatt.)

9. Minden kiadói számkörnek helyet kell kihagyni, a raktárban, de még így is gyakran válnak szükségessé tolatások. Ez gyenge hatásfokú férőhelygazdálkodást és munkatöbbletet eredményez.

Következtetések

Az előnyök mennyiségi és főleg minőségi túlsúlya amellet szól, hogy amikor egy könyvtár raktári rendszerét megtervezi, vagy egy régi rendszer lezárása és új megindítása válik szükségessé, célszerűbb az ISBN-t helyrajzi jelzetként alkalmazni, mintsem valamely intézményen belüli számrendszert. Amikor azonban egy évtizedeken át bevált helyi rendszer feladásáról és egy új bevezetéséről kell dönteni, az új előnyeinek egyszerű többsége nem motiválja elég határozottan a választást. A mérlegelésen túl azonban két közvetlen és egy távlati motívum kényszerítő erővel szól az ISBN helyrajzi jelzetkénti bevezetése mellett.

A bevezetés mellett szól az a közvetlen motívum, hogy a technikai fogás előfeltétele az 1978. január 1-től érkező második kötelezpéldánysor időben történő forgalomba adásának. (ISBN számot viselő előzetes bibliográfiai címleírások katalóguskénti használata ui. még akkor is számításba veendő, ha annak azonnali bevezetése bizonyos technikai akadályok miatt nem lehetséges.)

A DEK hárommillió dokumentumtárának üzemelése megköveteli, hogy bizonyos operációk ne egyedi kezeléssel, hanem tömbönként történjenek. Az ISBN az automatikus és következetes tömbképzés eszköze.

Perdöntő közvetlen motívum tehát, hogy az egyedi szelekción alapuló raktári gyűjteménycsoportképzés a két kötelezpéldánysor kiadványtömegéből megengedhetetlenül nagy mennyiségű kvalifikált munkaerőkapacitást vesz igénybe, ugyanakkor nem bizottsítja a csoportok egyneműségét. Az ISBN mint mérlegelés nélkül megkülönböztető formai elem, egyaránt bizottsítja a következetességet és a gyors elosztást.

Perdöntő távlati motívum, hogy a nemzeti bibliográfia és a nemzeti könyvtári katalógus kettőssége, elvi és gyakorlati különállása mindenütt – így nálunk is – megszűnik, ahol a bibliográfiai kontroll számítógépes rendszerében ugyanaz a gépi memória teszi hozzáférhetővé a címanyagot, akár könyvtári használat, akár bibliográfiai kutatás céljaira. A gépi memórián kívül a hagyományos, de lényegesen korszerűsítendő nemzeti bibliográfiai rendszer következő elemei fogják minden bizonnyal hazánkban is hozzáférhetővé tenni az irodalmat:

- előzetes bibliográfia a közeljövőben megjelenő címekről,
- katalógus a publikációban (CIP),
- kurrens nemzeti bibliográfia,
- éves kumuláció,
- tízéves kumuláció.

A rendszer úgy lesz korszerű, s a DEK mint nemzeti könyvtár akkor dolgozik gazdaságosan, ha mindezen bibliográfiai eszközöket közvetlenül, minden átalakítás, áttétel

vagy egyéb ráfordítás nélkül saját nemzeti gyűjteményének katalógusaként alkalmazni tudja.

- A fentiek alapján a DEK 1978. január 1. után megjelent monografikus anyagát
- az eddigi rendszer szerint látja el helyrajzi jelzettel, amennyiben a kiadványon ISBN nem szerepel, vagy az külföldi ISBN-t visel,
 - az ISBN-nel ellátott hazai kiadványok körében ezt a kódot tekinti és használja helyrajzi számként.

* * *

Ha megpróbálom tipizálni az áttekintett előnyöket és hátrányokat, egyrészt kiderül, hogy a nehézségek többsége nem az ISBN általános természetéből és nem is az alkalmazó intézmény belső sajátosságaiból adódik, másrészt megmutatkozik, hogy az előnyök és vívmányok sem maradnak meg a könyvtár falain belül, hanem hatással vannak az olvasók és a partner intézmények munkájára, munkamódszereire. Ellentétben a dán felfogással, az ISBN nem egyetlen intézménytípus, hanem a funkcionálisan kapcsolódó tevékenységi rendszerek összességének ügyeként mutatkozik be, bárholnan közelítjük is meg – mint az adott esetben a raktári jelzet szerepére való alkalmassága irányából. Azonosító, rendező, kereső, címléírást helyettesítő szerepét a könyvkiadásban és kereskedelemben is csak úgy töltheti be jó határfokon, ha a legnagyobb felvevő intézményrendszer, a könyvtár alkalmazza rendelőszámként, sőt, hovatovább az egyéni könyvvásárlók is megbarátkoznak vele, megtanulják használni.

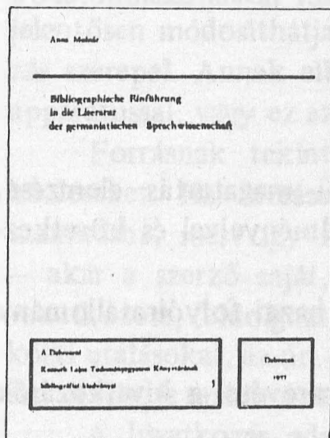
A fent leírt vállalkozás eredményességét mindenekelőtt az korlátozza, hogy az ISBN Magyarországon a könyvkiadás és a könyvkereskedelem üzemszervezésében sem vált még a nyilvántartás, a raktározás, rendelés stb. egész vonalán következetesen alkalmazott eszközzé. Ma még elképzelhetetlen pl. egy olyan telexen leadott rendelés, amely a címléírások helyett csak az ISBN-eket sorolja fel. A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének orgánuma, a Könyvvilág, amely a friss és a közeljövőben megjelenő kiadványokról tájékoztat, egyszerűen fel sem tünteti az ISBN-t a címek mellett. A könyvkiadás érdektelenségéből számunkra nemcsak az a negatívum következik, hogy hiába próbálnánk a könyvrendelést az ISBN segítségével korszerűsíteni, hanem az is, hogy:

1. Az ISBN szabad szemmel alig látható, apró számokkal a címlap verzójára, v a g y a könyv utolsó oldalára van nyomtatva s így mindig keresni kell. A borítón vagy a könyv gerincén elvéve is alig fordul elő, pedig csak ez tenné igazán hatékony megtalálási eszközzé.

2. A több variánsban, a több kiadó kooperációjában megjelenő, a több kötetes és a keretművekbe sorolt könyvek több ISBN-t kapnak, s ez nehézkessé, bizonytalanná teszi az adott célnak megfelelő használatát a könyvszámnak.

De gyakorlatilag a könyvtári rendszer sem él ma még az ISBN kínálta lehetőségekkel. Így a DEK egyelőre magára marad kísérletezésével: partnerei számára időmegtakarítást

kínál az itt leírt racionalizálással, de ő maga nem kaphatja vissza ugyanezt a partnerektől. És – ami a legteljesebben igazolná a vállalkozás értelmét – a központi gépi adatbázis és a könyvtárak közti on line kapcsolat Magyarországon ma még nem működik, sőt, pontosan nem is tudható, mikor fog működni. A DEK felfogása szerint azonban már ma a számítógépek on line rendszerének figyelembe vételével kell a hagyományos könyvtári operációkat korszerűsíteni, különben egy ördögi kör jön létre, amelyből nehéz lesz később kitörni. Hiszen a központi gépi adatbázishoz kapcsolódó könyvtári on line rendszer csak akkor hozhatja meg a várt ugrásszerű előmozdulást az információs tevékenységekben, ha már az induláskor elegendően nagy mennyiségű anyag van a gépi kezelésnek megfelelően előkészítve.

MŰFAJI ÉRDEKESSÉG. – A bibliográfiai kiadványok sorozat 5. tagjaként 1977-ben jelent meg MOLNÁR Anna összeállításában a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtárának kiadványa: A germán nyelvtudomány szakirodalmi kalauza (75 p.). Rövid bevezető után az 1. fejezet a germán nyelvtudomány struktúráját vázolja, majd módszereket ad a „kalauz” használatához. A 2. fejezet a szakterület egyetemes kézikönyvei, a német filológia, a germán nyelvtudomány, a stilisztika, a német nyelv tanítása, a határtudományok és a szakfolyóiratok válogató bibliográfiája. A kiadványt név- és tárgymutató egészíti ki.